

Міністерство освіти і науки України
Мелітопольський державний педагогічний університет
імені Богдана Хмельницького

Рада молодих вчених

Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених

до 95-річчя Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького

**СУЧАСНА НАУКА:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Матеріали Всеукраїнської Internet-конференції
(14-18 травня 2018 р.)

Мелітополь, 2018 р.

УДК 378.4:001.89(477.64 – 21) МДПУ
ББК 74.58 (4.УКР- 4. ЗАП. – 2 МЕЛ)
3 41

Рекомендовано до друку Вченою радою Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (протокол № 15 від 25 червня 2018 р.)

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧА РАДА

Голова – Москальова Л. Ю., доктор педагогічних наук, професор
Заступники голови – Прокоф'єва О. О., кандидат психологічних наук,
доцент
Чорна В. В., кандидат педагогічних наук

Члени редакційно-видавничої ради:

- Антоненко О.М.** – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри інструментального виконавства та музичного мистецтва естради Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Барбашова І.А.** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки Бердянського державного педагогічного університету, м. Бердянськ.
- Гурова Т. Ю.** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри англійської філології та методики викладання англійської мови Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Жуков О.В.** – доктор біологічних наук, професор кафедри зоології та екології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.
- Йоркіна Н. В.** – кандидат біологічних наук, асистент кафедри екології та зоології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Колоніна Л. Г.** – магістр мистецтвознавства кафедри теорії і методики музичної освіти та хореографії Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Курносова К. В.** – магістр педагогічної освіти, викладач-стажист кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки та дошкільної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Луньов В.Є.** – кандидат психологічних наук, доцент кафедри загальної і медичної психології Національного медичного університету імені О. О. Богомольца, м. Київ.
- Морозова І. Б.** – доктор філологічних наук, професор кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечнікова, м. Одеса.
- Мартинюк А.К.** – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання ДВНЗ Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди, м. Переяслав-Хмельницький.
- Ніколаєвич О. В.** – магістр економічних наук, асистент кафедри економіки Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Сапун Т. О.** – магістр географічних наук, викладач-стажист кафедри фізичної географії і геології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь
- Царькова О. В.** – доктор психологічних наук, доцент кафедри психології Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь

<i>Кучеренко Ю. О.</i> Шумове забруднення та його джерела (на прикладі міста Мелітополь).....	127
<i>Крамаренко Є. О., Чорна В. В.</i> Урок у системі особистісно-орієнтованого навчання.....	130
<i>Лазарева Т. П.</i> Как поднять престижность профессии мастера декоративного искусства.....	134
<i>Луцинос А. О.</i> Особливості правового виховання дітей дошкільного віку в умовах роботи ДНЗ.....	138
<i>Макаренко О. І.</i> Розвиток творчої активності у дітей старшого дошкільного віку засобами зображувальної діяльності.....	143
<i>Маракасова К. А., Титаренко О. І.</i> Особливості формування характеру у підлітковому віці.....	147
<i>Мірзосєва А. Т., Пюрко О. Є.</i> Вплив гетероауксину на ріст та розвиток насінини Brassica Oleracea.....	151
<i>Нечипась О. С.</i> Варіабільність серцевого ритму у студентів 17-21 років.....	154
<i>Носкова М. В.</i> Формування потреби у підготовці викладачів дистанційного навчання в Україні.....	158
<i>Нуждак С. В., Антонюк М. С.</i> Забезпеченість загальноосвітніх навчальних закладів комп'ютерною технікою, як передумова реформи нової української школи.....	162
<i>Опашко Г. І.</i> Геоєкологічні проблеми острова Хортиця.....	167
<i>Погрібна А. В.</i> Ігрова діяльність як засіб соціалізації дітей старшого дошкільного віку.....	170
<i>Пономаренко В. В., Царькова О. В.</i> Психологічний супровід емпатично-толерантного ставлення шкільного колективу батьків до дітей з психофізичними порушеннями.....	177
<i>Попова Ю.В., Прокоф'єва О. А.</i> Життєве та професійне самовизначення в юнацькому віці.....	182

3. Журавльова Л.П. Емпатійні ставлення та їх класифікація / Л.П. Журавльова // Соціальна психологія. – 2008. – № 5(31). – С. 39-46.

4. Інвалід і суспільство: проблеми інтеграції. Збірник теоретичних та методичних матеріалів для працівників соціальних служб для молоді / І.Д. Зверева, І.Б. Іванова. – К.: А.Л.Д., 1995. – 96 с.

5. Пашков А.Г., Гонеев А.Д. Педагогические основы социальной реабилитации детей с ограниченными возможностями. – Курск: Изд-во КГМУ, 1999. – 224 с.

ЖИТТЄВЕ ТА ПРОФЕСІЙНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ

Попова Ю.В. студентка 3 курсу кафедри психології

*Прокоф'єва О.А. ст. викладач кафедри анатомії і фізіології людини і
тварин*

Мелітопольський державний педагогічний університет

ім. Богдана Хмельницького

м. Мелітополь, Україна

Кожна людина прагне знайти себе, обрати правильний шлях та здобути корисну професію, за допомогою якої можна розкрити свій потенціал. Саме в цей час з'являється проблема життєвого і професійного самовизначення, яка є і буде актуальною.

Юнацький вік – це етап онтогенезу психіки, впродовж якого, відбуваються глибинні зміни особистості. В цей період, зазвичай, в юнаків не тільки з'являються нові інтереси, прагнення, але й відмирають, втрачаються чи суттєво видозмінюються старі. Юнаки на перший план висувають свої майбутні життєві плани та прагнення. Вони починають шукати відповіді на питання: «Ким я хочу бути?», «Яким життєвим шляхом мені йти по житті?», «В чому сенс життя?» тощо.

Головною суперечністю даного періоду є те, що юнаки потребують самовизначення, але мають недостатній життєвий досвід [2].

В цей час у молодих людей спостерігається юнацький максималізм, що заважає бачити реальний стан речей та об'єктивно оцінювати себе та свої можливості у цьому світі. Також, на життєве та професійне самовизначення впливає обізнаність в соціально – економічній ситуації в країні та значущі люди для юнака, до думок яких він прислухається.

Психологічні особливості юнацького віку, в аспекті життєвого і професійного самовизначення, досліджували багато вітчизняних та зарубіжних психологів, в тому числі: Е. Еріксон, Е.А. Клімов, І.С. Кон, Ж. Піаже, А.Н. Леонт'єв.

Юнацький вік виділився історично недавно, а універсальним феноменом, що охоплює і хлопчиків, і дівчат, став тільки з кінця ХХ ст., що спричинено розвитком індустріалізації та урбанізації. Період юності складає частину розгорнутого перехідного етапу від дитинства до дорослості, точніше, від підліткового віку до самостійного дорослого життя. Однак, юність вважають відносно самостійним періодом життя, що має власну цінність [3].

Цей період зазвичай ділиться на ранню юність, тобто старший шкільний вік (від 15 до 18 років), і пізню юність (від 18 до 23 років). До юнацького віку фактично завершується становлення основних біологічних і психологічних функцій, необхідних дорослій людині для повноцінного існування. Але цей період є вже більш підготовчим до вступу в найбільш продуктивну і тривалу фазу життя людини – дорослість.

Головним соціальним завданням юності є вибір професії. Цей вибір є тривалим та складним для юнаків процесом, зумовленим їх рівнем інформованості щодо специфіки трудової діяльності, рівнем домагань, інтересами, цінностями, здібностями тощо. З професійним самовизначенням у юнаків часто виникають складнощі, особливо, якщо вони не враховують всіх потрібних для цього факторів,

а зосереджуються лише на одному, наприклад на престижності професії, але не зважають на насиченість ринку праці її представниками.

Емоційна сфера юнаків є більш стабільною, ніж підлітків. Молоді люди спроможні до саморегуляції своїх емоційних станів, ставлення до себе теж набуває більш стійкого позитивного змісту. Почуття, формуючись в узагальненому вигляді, поєднуються зі знаннями і виражають більш-менш стійкі світоглядні настанови. Значне місце в цьому займають моральна орієнтація як ставлення до людей, норми поведінки тощо. Юнаків гостро хвилюють такі проблеми, як власна вікова специфіка, право на самостійність.

Соціальне і особистісне самовизначення передбачає не стільки автономію від дорослих, скільки розуміння і задоволенням свого місця в дорослому світі [1].

Розпочавши в підлітковому віці створення своєї особистості і свідому побудову способів спілкування, молода людина продовжує цей шлях удосконалення значущих для себе якостей в юності. Однак, у одних - це духовне зростання через ідентифікацію з ідеалом, а в інших – вибір для наслідування антигероя і пов'язані з цим наслідки розвитку особистості. Саме в юності молода людина свідомо обирає своє місце серед категорій добра і зла. «Честь», «гідність», «право», «обов'язок» та інші критерії гостро хвилюють людину в юності.

Юність – надзвичайно важливий період у житті людини. Саме тут, відбувається становлення людини як особистості, коли молода людина, пройшовши складний шлях онтогенетичної ідентифікації до інших людей, перейняла від них соціально значущі властивості особистості, здатність до співпереживання, до активного морального ставлення до людей, до самого себе і до природи; здатність до засвоєння конвенціональних ролей, норм, правил поведінки в суспільстві тощо. Разом з тим, в цей період життя, відбувається становлення внутрішнього світу, самосвідомості юнака, збільшується досвід соціалізації, що впливає на його подальше життя.

Література:

1. Гуцало Е.У. Психологія вікового розвитку особистості. – Кіровоград: поліграфічно-видавничий центр ТОВ «Імекс ЛДТ», 2010. – 285 с.
2. Поліщук В. М. Вікова та педагогічна психологія / В. М. Поліщук. – Суми, 2007. – 330 с.
3. Савчин М. В. Вікова психологія / Л. В. Василенко. – К.: Академвидав, 2006. – 360 с.

АНДРАГОГІКА ЯК ПЕДАГОГІЧНА НАУКА В СИСТЕМІ ГУМАНІТАРНОЇ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ

*Попельнюх О.І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
української мови та мовної підготовки іноземних громадян,
Харківський національний університет будівництва та архітектури,
м. Харків, Україна*

Стрімкий розвиток сучасного світу в усіх сферах діяльності людини: політика, економіка, комунікації, культура, освіта тощо вимагає від науки нових підходів до забезпечення ефективного поступу суспільства. Це стосується й педагогічної науки, яка має розробляти питання навчання, виховання, самовиховання й самоосвіти сучасної людини. Виходячи з викладеного вище та визначеної теми, сформулюємо декілька тез.

Теза 1. Основоположником сучасних уявлень про неперервну освіту вважається Я.-А. Коменський, який стверджував, що кожний вік людини підходить для навчання, й у людини в житті взагалі немає іншої мети окрім навчання. Проблеми неперервної освіти почали активно розроблятися в 60-ті роки ХХ ст. Одним з перших питань андрагогіки став досліджувати французький педагог П. Легран. Як зазначає Л.Є. Сігаєва, в теоретичній роботі вченого монографії „Вступ до неперервної освіти” поняття „неперервна освіта” розглядається як явище,